

Jana Sieberová: Socialistický realismus a tzv. totální realismus: charakteristika básnické poetiky a pokus o komparaci

(posudek vedoucího diplomové práce)

Předložená diplomová práce řeší produktivní téma, jemuž byla dosud věnována spíše dílčí pozornost v rámci komplexních prací řešících problematiku totálního realismu (Zandová), undergroundu (Pilař) či monografických prací o Egonu Bondym (Mainxova kniha a Machovcovy studie). Jana Sieberová je první, kdo zaměřil takto rozsáhlou práci na srovnání výchozích konceptů socialistického a totálního realismu.

Již z tohoto důvodu je nedílnou výchozí součástí práce určitý „mapující“, popisně výkladový diskurs. Diplomantka jej využívá k literárněhistorickému zakotvení obou „realismů“ a k vybudování základní komparační osy. Jejím prostřednictvím pak čte a interpretuje tvorbu Egona Bondyho z období dominance socialistického realismu v rámci oficiální české kultury stalinského období.

Předložená práce je založena na produktivní rovnováze obecného literárněhistorického výkladu a interpretace konkrétních textů. Její četba proto nabízí jak ucelené a funkčně zacílené postižení obecného literárněkulturního kontextu, tak i viditelnou a produktivní práci s konkrétními texty. A diplomantka průběžně prokazuje schopnost dobrat se od popisného konstatování k abstraktnějším, zobecňujícím, nicméně stále ještě podloženým formulacím. Stejně tak oceňuji i znalost veškeré relevantní odborné literatury, k níž je průběžně v práci odkazováno, aniž by ale diplomantka její teze pouze eklekticky přejímala; tak jako v případě tématu, tak i v případě práce s odbornou literaturou prokazuje adekvátní sebevědomí a schopnost formulovat i vlastní přístupy a pojetí. Ze všech těchto důvodů je předložená práce na hony vzdálena popisnosti a upovídání; je hutná, produkuje zobecnění, a přitom je vesměs dostatečně konkrétní a zřetelná jak z hlediska komponování výkladu, tak i z hlediska jednotlivých výkladových tvrzení. Zde diplomová práce Jany Sieberové přispívá k zpřesnění a ke zkomplexnění dosavadních představ a závěrů, s nimiž česká literární historie daného období pracovala.

V řadě neposlední chci ocenit i rozsah literatury (beletristické i odborné), která byla funkčně v práci využita. Opět včetně schopnosti zvažovat to, co je relevantní, z jednotlivých sbírek, aniž by se práce utápěla v popisnosti a mechanickém přecházení od díla k dílu.

Práce dle mého soudu dokládá diplomantčinu zralost a její výkladové schopnosti literárněhistorické, interpretační i stylizační. Proto ji s jedinou drobnou a zanedbatelnou výhradou – na titulní straně došlo k překlepu z „tzv.“ na „tzn.“ – rád **doporučuji k obhajobě.**

V Praze dne 24. 1. 2011

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.